

Hoe leiden we studenten op tot wendbare onderwijsprofessionals, die zijn toegerust op het onderwijs van de toekomst?

Quinta Kools,
Lector Wendbare Onderwijsprofessionals
Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Poll: wie zitten er in deze sessie?

Ontwikkelingen in het onderwijs

- Scholen (po/vo/mbo) zoeken naar andere onderwijsconcepten
 - Docentgestuurd → leerlinggestuurd
 - Naast kwalificatie veel aandacht voor socialisatie en subjectificatie
 - Bv Agora, Kunskapskolan, Pleion
 - Door corona → creatief zijn met online onderwijs

Andere rollen voor de leraar *

- Teamteacher
- Ontwerper
- Didactisch coach
- Pedagoog
- Visionair
- Didacticus
- Professional in de praktijk

Foto: eigen foto QK, San Diego 2012

* <https://schoolinfo.nl/actueel/aan-de-slag-op-een-vernieuwende-school-bereid-je-voor-met-deze-rubrics/>

Rollen van de leraar (pleion*)

- Teamteacher
 - Samen verantwoordelijk voor het onderwijs en voor een groep leerlingen
 - Samen werken, samen leren, samen ontwikkelen

* <https://schoolinfo.nl/actueel/aan-de-slag-op-een-vernieuwende-school-bereid-je-voor-met-deze-rubrics/>

Rollen van de leraar (pleion*)

- Ontwerper
 - van onderwijs dat past bij de visie van de school
 - en aansluit bij de behoeften van de leerlingen
 - Creatief in gebruik van bronnen, materialen, mogelijkheden

* <https://schoolinfo.nl/actueel/aan-de-slag-op-een-vernieuwende-school-bereid-je-voor-met-deze-rubrics/>

Rollen van de leraar (pleion*)

- Didactisch coach
 - Ondersteunen van het leerproces van leerlingen
 - Leren en motivatie van de lerende bevorderen
 - Proces gerichte interventies

**“GOED ZO” IS
NIET VOLDOENDE**

Rollen van de leraar (pleion*)

- Professional in de praktijk
 - Blijft zichzelf ontwikkelen als leraar
 - Geeft vorm aan eigen professionalisering
 - Is zich bewust van professionele identiteit

* <https://schoolinfo.nl/actueel/aan-de-slag-op-een-vernieuwende-school-bereid-je-voor-met-deze-rubrics/>

Poll

Vakinhoudelijke ontwikkelingen

- Curriculum.nu
- Voorstel kerncurriculum

The logo for curriculum.nu, with the word "curriculum" in a multi-colored font (blue, green, red, blue) and ".nu" in blue.

- Voorstel kerncurriculum
- Bouwstenen voor negen leergebieden
 - Nederlands, rekenen & wiskunde, Engels/Moderne vreemde talen, Digitale geletterdheid, Burgerschap, Mens & maatschappij, Mens & natuur, Kunst& cultuur, Sport en bewegen
- Met daarbinnen:
 - ‘brede vaardigheden’ (kritisch denken, samenwerken,..)
 - mondiale thema’s als duurzaamheid, globalisering, technologie en gezondheid

Verandering is de enige constante

Dat vraagt om 'Wendbare onderwijsprofessionals'

<https://pixabay.com/nl/photos/yoga-asana-pose-hatha-vrouw-2959226/>

Wendbare onderwijsprofessionals

- Wendbaarheid in het primair proces
 - Maatwerk, afstemmen op diversiteit van leerlingen
 - Veranderende vakinhoud
 - Aansturen leerprocessen, formatief evalueren
 - Online lesgeven

Wendbare onderwijsprofessionals

- Wendbaarheid in het primair proces
 - Maatwerk, afstemmen op diversiteit van leerlingen
 - Veranderende vakinhoud
 - Aansturen leerprocessen, formatief evalueren
- Op schoolniveau
 - Je verhouden tot de onderwijskundige/organisatorische keuzes die de school maakt

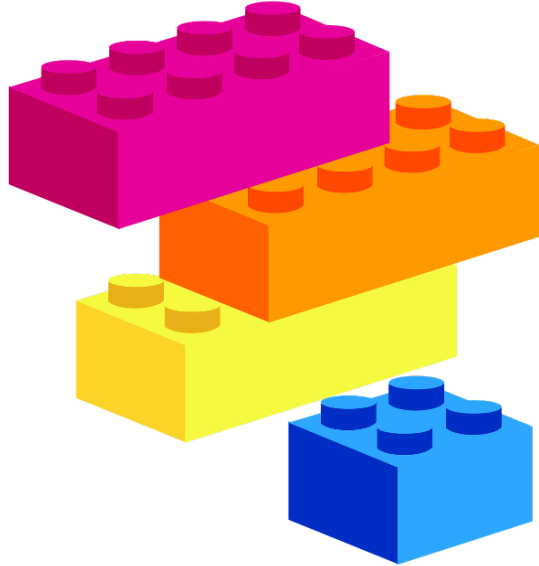

Wendbare onderwijsprofessionals

- In het primair proces
 - Maatwerk, afstemmen op diversiteit van leerlingen
 - Veranderende vakinhoud
 - Aansturen leerprocessen, formatief evalueren
- Op schoolniveau
 - Je verhouden tot de onderwijskundige/organisatorische keuzes die de school maakt
- Maatschappelijk
 - Je verhouden tot wat de maatschappij vindt/verwacht van leraren

Wendbaar:

- Beschikken over bouwstenen om onderwijs te 'maken'
- Bouwstenen die je combineert op basis van wat de situatie vraagt
- Basisbouwstenen: beheersing van de 7 rollen (met achterliggende kennis)

Wendbaar opleiden?

- Niet iedere student is hetzelfde...
- Diversiteit in achtergrond, leerbehoefte, voorkennis, toekomstdroom

Zoekende student

Weet nog niet precies wat hij wil en is zoekende welke sector/vak het beste past

Heeft een brede basis en oriëntatie nodig voor het maken van een definitieve keuze

Educatieve Professional

De afgestudeerde onderwijsprofessional die beter wil worden in zijn vak

Wil graag verdiepen en specialiseren in een vakdiscipline of onderwijs

Carrière switcher

De professional met al een (vak)bachelor/master op zak die wil instromen

Wil graag versnellen zijn ervaring laten valideren om alleen datgene te leren wat hij nog moet leren

Een belangrijke rol voor lerarenopleiders

Afbeelding: <https://pixabay.com/nl/illustrations/superman-kid-held-superheld-held-2478978/>

referenties

- Buys, E. & Oolbekkink, H. (2019). *Leraren veranderen. Opleiden voor vernieuwingsonderwijs*. Hogeschool Arnhem en Nijmegen.
- Christoffels, I. & Baay, P. (2016). *De toekomst begint vandaag: 21e eeuwse vaardigheden in het beroepsonderwijs*. Expertisecentrum Beroepsonderwijs (ECBO), 's Hertogenbosch.
- Claessen, J., Camp, G., Evers, A., Frastré, G., Martens, R., Olierhoek-Bijlsma, L., Robbers, S., Vrieling, E. & Wurf, I. van der (2020). *Schoolfactoren en leraarsbekwaamheden in vernieuwingscholen*. Open Universiteit Heerlen, NRO-project 405-18-639
- Curriculum.nu (2019). *Samen bouwen aan het primair en voortgezet onderwijs van morgen. Deel 1. Adviezen van de Coördinatiegroep Curriculum.nu*.
- Kelchtermans, G. (2019) Onderwijsvernieuwing is een werkwoord: opleiden voor geëngageerde vernieuwingspraktijken. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders* 39(4) 7-22
- Kirschner, P. A. (2017). *Het Voorbereiden van Leerlingen op (Nog) Niet Bestaande Banen. Eindrapport*. Heerlen, Open Universiteit.
- Kools, Q. (2019). Op verkenning in eigentijds onderwijs: input voor opleiders. *Tijdschrift voor Lerarenopleiders*, 40(4) 333-340
- Kools, Q. & de Laat, H. (2020). Welke uitdagingen liggen er voor lerarenopleiders in de nabije toekomst? Een verkenning vanuit ontwikkelingen in en om het onderwijsveld. In: Oolbekkink-Marchand, H., Kools, Q., Stokhof, H. & Vervoort, M. (red) (2020). *De Staat van de Lerarenopleider*. Velon, p 38-42. www.velon.nl
- Onderwijsraad (2018). *Ruim baan voor leraren*. Uitgave van de Onderwijsraad, Den Haag, 2018. ISBN: 978-946121-065-4
- Ros, A., Lieskamp, M., & Heldens, H. (2017). *Leren voor morgen. Uitdagingen voor het onderwijs*. Uitgeverij pica.
- Volman, M., Raban, A., Heemskerk, I., Ledoux, G. en Kuiper, E. (2018). *Toekomstgericht onderwijs. Doelen en werkwijzen van innovatieve VO-scholen*. Amsterdam: Kohnstamminstituut. Rapport 993.

Websites

<https://www.curriculum.nu/>

<https://www.pleion.nl/>

<https://schoolinfo.nl/actueel/aan-de-slag-op-een-vernieuwende-school-bereid-je-voor-met-deze-rubrics/>

<https://www.platformsameneronderzoeken.nl/sprongvoorwaarts/>

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/10/12/bestuursakkoord-flexibilisering-lerarenopleidingen>

Aan de slag

- Aan de slag met de zojuist genoemde uitdagingen
- Hoe kunnen we wendbare onderwijsprofessionals opleiden?

In kleine groepjes (4-5 personen) breakoutrooms, 30 minuten

DENK
GROTER

- Wat heeft deze student nodig om zich hierin te ontwikkelen?
 - Wat voor begeleiding
 - Wat voor leeromgeving
 -
- Straks terugkoppeling van 1 minuut in kernwoorden

Doelgerichte student

Heeft een duidelijk beroepsbeeld voor ogen en weet al precies wat hij wil worden

Wil graag vanaf het begin leren en ervaren in het beroep en de context die hij zoekt

Doelgerichte student

Duidelijk beroepsbeeld voor ogen
Wil vanaf het begin leren en ervaren in het beroep en de context die hij zoekt

7 rollen/
bouwstenen

Teamteacher
Ontwerper
Didactisch coach
Pedagoog

Visionair
Vakdidacticus
Professional in de praktijk

Wat heeft deze student nodig om zich in de 7 bouwstenen te kunnen ontwikkelen?

Begeleiding:

Leeromgeving:

- **Bespreek het samen**
- **Vul de velden 'begeleiding' en 'leeromgeving' in**
- **kies iemand die straks in kernwoorden terugkoppelt**

Link naar de opdracht in de chat

- Breakoutroom 1 werkt aan opdracht groepje 1
- Breakoutroom 2 werkt aan opdracht groepje 2
-etc

- Breakoutroom 5 en 6 kiezen zelf hun materiaal

Terugkoppeling

- Wie koppelt terug namens het groepje?
- Zet je naam + groepsnr in de chat
- *Ik probeer je dan 'spreekrechten' te geven....*

Terugkoppeling in kernwoorden

- 1 minuut per groepje (*ik zet de timer!*)
 - Wat voor student hadden jullie?
 - Hoe begeleiden?
 - Welke leeromgeving?

In de chat (omdat we het niet sprekend kunnen doen)

- Wat neem je mee uit deze sessie waar kan je morgen al mee aan de slag kunt?

Bedankt voor jullie deelname!